

A
L
B
L
A
S
S
S
E
R
D
A
M

S P O R T B E L I D

Alblasterdam, april 2009

Gemeente
Alblasterdam

The logo of Gemeente Alblasterdam features a stylized, flowing line in red and yellow that sweeps across the bottom of the text.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3	
1. Inleiding	5	
2. Visie en doelstellingen sportbeleid	6	
2.1 Visie en missie op de waarde van sport	6	
2.2 Doelstellingen van het sportbeleid	7	
2.3 Werkwijze opzet sportbeleid	7	
2.4 Rol van de gemeente	8	
2.5 Sport Belangen Alblasserdam	8	
3. Wettelijke kaders	9	
3.1 Inleiding	9	
3.2 Wet en regelgeving	9	
3.3 Verantwoordelijkheden	9	
4. Sport in Alblasserdam	10	
4.1 Inleiding	10	
4.2 Aanbod	10	
4.3 Relatie met accommodaties en subsidies	10	
5. Beleidskeuzes	11	
5.1 Sportstimulering	11	
5.1.1 Jeugd en jongeren	11	
5.1.2 Volwassenen	12	
5.1.3 Mensen met een handicap	12	
5.1.4 Ouderen	12	
5.2 Verenigingsondersteuning	13	
5.2.1 Georganiseerde sport	13	
5.2.2 Anders of niet georganiseerde sport	13	
5.2.3 Vrijwilligers	13	
5.2.4 Topsport	14	
5.3 Accommodaties	15	
5.4 Tarieven en subsidies	16	
6. Financiën	17	
6.1 Vertaling van beleid in financiën	17	
6.2 Dekkingsvoorstel	17	
6.3 Prioritering op basis van financiële mogelijkheden	17	
7. Conclusies en aanbevelingen	18	
7.1 Uitvoering sportbeleid	18	
7.2 Accommodaties	18	
7.3 Financiële consequenties	18	
Bijlagen	19	
Bijlage 1	Lijst met gebruikte termen	20
Bijlage 2	Toelichting op de sportnota	21
Bijlage 3	Ontwikkelingen in Nederland	22
Bijlage 4	Geraadpleegde verenigingen, organisaties en instanties	24
Bijlage 5	Sportverenigingen in de gemeente Alblasserdam	26
Bijlage 6	Subsidies van Rijk, Provincie en fondsen	27
Bijlage 7	SBA-notitie ‘behoefte overdekte sportaccommodaties’	28
Bijlage 8	Overzicht ontwikkeling binnensportaccommodaties 2006-2012	31
Bijlage 9	Begroting sportbeleid	32
Bijlage 10	Uitvoeringsprogramma sport 2010-2011	33
	10.1. Sportstimulering	34
	10.2. Verenigingsondersteuning	34
	10.3. Accommodaties	35
	10.4. Tarieven en subsidies	35

Samenvatting

In opdracht van het college van B&W en in samenwerking met partijen zoals de sportverenigingen, het onderwijs en welzijn is deze sportbeleidsnota tot stand gekomen.

Sport heeft een belangrijke waarde voor de gemeente Alblasserdam. De gemeente hecht met name waarde aan de rol van sport als middel om gezondheid te bevorderen, overgewicht tegen te gaan, de sociale cohesie binnen Alblasserdam te versterken en vindt dat iedereen mee moet kunnen doen aan sport.

De gemeente organiseert en regisseert het sportbeleid. Sport Belangen Alblasserdam (SBA) geeft gevraagd en ongevraagd advies aan de gemeente.

De gemeente wil, als haar missie, een gezonde en actieve leefstijl van alle burgers in elke fase van zijn of haar leven bevorderen. Alle inwoners van de gemeente Alblasserdam moeten kunnen sporten op een zo verantwoord mogelijke wijze, in een bereikbare en geschikte omgeving tegen een aanvaardbare eigen bijdrage en overeenkomstig eigen aanleg en mogelijkheden.

De gemeente heeft als uitgangspunt het bevorderen en stimuleren van het eigen initiatief van de sportverenigingen.

De doelstellingen die de gemeente Alblasserdam de komende jaren nastreeft zijn:

- Stimuleren van sportdeelname van alle burgers van Alblasserdam:
 - In het sportbeleid streeft Alblasserdam naar gelijkwaardige deelname van alle doelgroepen. Iedereen moet kunnen meedoen;
 - Groepen, die momenteel een achterstand hebben op sport- en beweeggebied, stimuleren tot meer bewegen zodat er een preventieve gezondheidswinst wordt behaald.
- In samenwerking met de sportaanbieders een kwalitatief goed sportaanbod realiseren dat aansluit op de bovengenoemde doelstelling en op de missie sport en bewegen;
- Versterking van de kaderpositie (kwalitatief en kwantitatief) van sportverenigingen;
- In samenwerking met sportaanbieders en overige partijen zoals Woningstichting Westwaard Wonen (in het kader van Maatschappelijk Vastgoed) voldoende sportaccommodaties in stand houden en nieuwe accommodaties realiseren om het sportaanbod in Alblasserdam goed te kunnen huisvesten.

Om deze doelen te bereiken, zet de gemeente met deze sportbeleidsnota in op vier programmalijnen:

1. Sportstimulering

- Verankering van succesvolle BSI- en BOS-activiteiten:
 - De gemeente blijft bevorderen dat sportverenigingen en scholen samen activiteitenprogramma's ontwikkelen die goed aansluiten bij de schoolprogramma's;
 - De gemeente wil in samenwerking met scholen en sportaanbieders door middel van sport en beweegprogramma's stimuleren dat meer jongeren gaan voldoen aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen.
- De sportverenigingen worden door de gemeente gezien als een belangrijke aanbieder van sportactiviteiten, zij hebben een rol in het stimuleren van verantwoorde sportdeelname. De gemeente waardeert eveneens de initiatieven van anderen om het sportaanbod in de gemeente te verbreden;
- De gemeente wil volwassenen, ouderen en mensen met een handicap blijven stimuleren om te sporten en te bewegen.

2. Ondersteuning van verenigingen

De gemeente rekent het tot haar verantwoordelijkheid zodanige voorwaarden voor vrijwilligers te scheppen dat deze krachten voor de sport behouden blijven en wil hen zo faciliteren dat hun deskundigheid gelijke tred houdt met de hogere eisen die worden gesteld. Het gaat hier om structureel aanbieden van verenigingsondersteuning en kennisuitwisseling.

3. Accommodaties

De voorwaardenscheppende en stimulerende rol van de gemeente krijgt vorm in het stichten, uitbreiden, beheren en onderhouden van sportvoorzieningen. Daarbij wordt, door het succes van sportstimulering, gestreefd naar handhaving van het huidige aantal buitensportvoorzieningen en naar het op peil brengen van de capaciteit van binnensportaccommodaties. Door het verdwijnen van een aantal gymlokalen is er een tekort ontstaan. Door sloopplannen van scholen en gymlokalen dreigt er de komende jaren een nog groter tekort te ontstaan.

Bij bestaande accommodaties streeft de gemeente naar kwaliteitsverbetering waar nodig. Er zal (verder) onderzoek plaatsvinden naar de kwantiteit en kwaliteit van het totale sportaccommodatie-aanbod. De sportvoorzieningen worden bij voorkeur voor meerdere functies benut.

De gemeente bevordert dat sportverenigingen zelf beheer- en onderhoudstaken op zich nemen. Ook bevordert de gemeente het eigen initiatief van en nemen van verantwoordelijkheid door de sportverenigingen waar het gaat om het realiseren van sportaccommodaties. Tevens zal, op dit gebied, het samenwerken met marktpartijen zoals de Woningstichting Westwaard Wonen bevordert worden.

4. Tarieven en subsidies

De gemeente streeft naar een rechtvaardig en transparant systeem van tarieven en subsidies. Een uitgangspunt daarbij is dat de huidige jeugdsportsubsidie als waarderingssubsidie en stimuleringssubsidie gehandhaafd blijft.

Elke twee jaar wordt op basis van deze beleidsnota sport een uitvoeringsplan gemaakt. Dit plan wordt in samenwerking met de sportaanbieders en overige belanghebbenden samengesteld mede op basis van beschikbare middelen.

In de commissie Samenleving van dinsdag 14 april 2009 is de concept-sportbeleidsnota besproken. Naar aanleiding van de commissievergadering is er in de vorm van een raadsvoorstel een korte toelichting gekomen op de overdekte accommodaties en de doelstellingen. Deze toelichting op de gestelde vragen en opmerkingen door de commissieleden en vertegenwoordigers van sportverenigingen en/of andere organisaties, zijn te vinden in bijlage 2.

1. Inleiding

In opdracht van het college en in samenwerking met vele partijen is deze sportbeleidsnota tot stand gekomen. De nota heeft tot doel richting te geven en keuzes te maken in het beleidsveld van de sport. Tot op heden had de gemeente Alblasserdam geen sportnota, er werd ad hoc sportbeleid gevoerd. Het steeds groter wordende maatschappelijk belang van de sport en hiermee samengaan landelijke en lokale ontwikkelingen, maakt het noodzakelijk in Alblasserdam beleidskaders vast te stellen in een sportbeleidsnota.

Landelijke ontwikkelingen die het wenselijk maken een sportbeleidsnota op te stellen zijn onder andere de BSI (Breedtesportimpuls), BOS (Buurt-Onderwijs-Sport), de kabinetsnota 'Tijd voor sport' met het uitvoeringsprogramma 'Samen voor sport' en de 'Impuls brede school, sport en cultuur' (combinatiefuncties). Ook de algemene ontwikkelingen in Nederland en specifiek de trends op (algemeen) sportgebied bepalen mede de richting van de sportbeleidsnota. En overzicht van deze algemene ontwikkelingen en trends op sportgebied zijn te vinden in bijlage 3.

De lokale aanleiding van het ontwikkelen van deze sportbeleidsnota is enerzijds het vaststellen van het Wmo-beleid in 2008. Anderzijds wil de gemeente de succesvolle sport- en beweegstimulering van de BSI- en BOS-impuls verankeren in structureel beleid.

Het sportbeleid is veel breder geworden en heeft hierdoor in de loop der tijd veel raakvlakken met andere beleidsterreinen gekregen. Zoals benoemd in de 'Startnotitie Sportnota' dient de sportbeleidsnota aan te sluiten bij de diverse beleidsnota's die zijn vastgesteld of die nog moeten worden vastgesteld en waarmee sport raakvlakken heeft. In Alblasserdam gaat het om het Wmo-beleidsplan 'Samen bouwen aan de Wmo', de nota lokaal gezondheidsbeleid 'Gezond, gewoon doen!', de jeugdnota, de Lokale Educatieve Agenda, het vrijwilligersbeleid, het subsidiebeleid en het accommodatiebeleid.

Gemeente Alblasserdam maakt van 2004 t/m 2009 gebruik van de BSI-regeling en van 2007 t/m 2010 van de BOS-regeling. De sportbeleidsnota wordt in het voorjaar van 2009 vastgesteld en kan derhalve meegenomen worden in de perspectiefnota voor 2010. De sportbeleidsnota beoogt verankering van de succesvolle BSI-projecten per 2010 en van de succesvolle BOS-projecten per 2011.

Alblasserdam kent een bloeiend sportverenigingsleven en sport is in Alblasserdam een essentieel onderdeel van de sociale infrastructuur. De gemeente wil de ervaringen en deskundigheid van de sportverenigingen betrekken bij de totstandkoming van gemeentelijk sportbeleid en de uitvoering ervan. Daarom is gekozen voor een interactief beleidsproces waarin de verschillende gemeentelijke sectoren en aanbieders van sport, sporters en vertegenwoordigers van andere maatschappelijke organisaties in een zo vroeg mogelijk stadium bij de beleidsvorming zijn betrokken. Sportservice Zuid-Holland heeft de opdracht gekregen tot de ontwikkeling van de sportbeleidsnota.

2. Visie en doelstellingen sportbeleid

2.1. Visie en missie op de waarden van sport

Sport is niet weg te denken uit de samenleving. Veel mensen genieten van sport zowel door het zelf te beoefenen, het te organiseren, er naar te kijken als er over te spreken.

Sport en bewegen is daarom waardevol als *doel* in zichzelf – sporten om het sporten, waarin mensen plezier beleven en zich maximaal sportief kunnen ontwikkelen –, maar ook als *middel* om andere doelen te bereiken.

Sport en bewegen bevordert maatschappelijke participatie en sociale cohesie, leert jonge mensen omgaan met normen en waarden, biedt sporters en vrijwilligers ontplooiingsmogelijkheden en kan negatieve effecten van de moderne samenleving op het gebied van gezondheid compenseren.

De gemeente Alblasterdam onderschrijft voornoemde belangrijke waarden van sport en legt hier een relatie met de lokale keuzes die gemaakt zijn in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

De Wmo heeft als doel dat iedereen volwaardig kan deelnemen aan de samenleving. De Wmo omschrijft 'maatschappelijke ondersteuning' in negen prestatievelden. Op een aantal prestatievelden kan sport goed worden ingezet.

Met name wordt daarbij gedacht aan preventieve activiteiten. Het gaat dan over de volgende prestatievelden:

- *Bevordering leefbaarheid en sociale samenhang in wijken en buurten*
 - Sport kan een preventieve werking hebben op de gezondheid en het welzijn van de burgers;
 - Het bevorderen van de 'Civil Society', de maatschappelijke verbanden van burgers, zoals sportverenigingen;
 - Het realiseren van accommodaties ten behoeve van maatschappelijke activiteiten en sport;
 - Bevordering van een sterkere betrokkenheid tussen de sportvereniging, de school en de wijk.
- *Op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen en ouders*

Preventieve activiteiten gericht op terugdringen van overlastgevend gedrag van jongeren door middel van sport- en beweegarrangementen.
- *Het ondersteunen van vrijwilligers*

Sportclubs worden ondersteund door de inzet van o.a. deskundigheidsbevordering voor bestuurders en overige vrijwilligers.
- *Deelname van mensen met een handicap*

Binnen de sport wordt voor verschillende groepen gehandicapte sporters een specifiek aanbod gedaan.

'Missie sport en bewegen'

De gemeente wil, als haar missie, een gezonde en actieve leefstijl van alle burgers in elke fase van zijn of haar leven bevorderen. Alle inwoners van de gemeente Alblasterdam moeten kunnen sporten op een zo verantwoord mogelijke wijze, in een bereikbare en geschikte omgeving tegen een aanvaardbare eigen bijdrage en overeenkomstig eigen aanleg en mogelijkheden.

De gemeente heeft als uitgangspunt het bevorderen en stimuleren van het eigen initiatief van de sportverenigingen.

2.2. Doelstellingen sportbeleid

De doelstellingen die de gemeente Alblasserdam de komende jaren nastreeft zijn:

- Stimuleren van sportdeelname van alle burgers van Alblasserdam:
 - In het sportbeleid streeft Alblasserdam naar gelijkwaardige deelname van alle doelgroepen. Iedereen moet kunnen meedoen;
 - Groepen, die momenteel een achterstand hebben op sport- en beweeggebied, stimuleren tot meer bewegen zodat er een preventieve gezondheidswinst wordt behaald.
- In samenwerking met de sportaanbieders een kwalitatief goed sportaanbod realiseren dat aansluit op de bovengenoemde doelstelling en op de missie sport en bewegen;
- Versterking van de kaderpositie (kwalitatief en kwantitatief) van sportverenigingen;
- In samenwerking met sportaanbieders en overige partijen zoals Woningstichting Westwaard Wonen (in het kader van Maatschappelijk Vastgoed) voldoende sportaccommodaties in stand houden en nieuwe accommodaties realiseren om het sportaanbod in Alblasserdam goed te kunnen huisvesten.

Om deze doelen te bereiken, zet de gemeente met deze sportbeleidsnota in op vier programmalijnen:

1. Sportstimulering;
2. Verenigingsondersteuning;
3. Accommodaties;
4. Tarieven en subsidies.

In hoofdstuk 5, *Beleidskeuzes*, worden deze programmalijnen verder uitgewerkt.

2.3. Werkwijze opzet sportbeleid

Bij de ontwikkeling van het sportbeleid zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- **Het betrekken van relevante beleidsterreinen binnen de gemeente**
Het sportbeleid heeft veel raakvlakken met andere beleidsterreinen zoals Wmo-beleid, gezondheidsbeleid, jeugdbeleid, vrijwilligersbeleid, onderwijsbeleid, subsidiebeleid en accommodatiebeleid. Binnen de gemeente zijn de hiervoor betreffende ambtenaren van de genoemde beleidsterreinen geraadpleegd. Zoals hierboven (2.1) in de visie is verwoord sluit de sportnota aan bij de speerpunten van het lokale Wmo beleid.

In de gezondheidsnota 'Gezond, gewoon doen' staan drie gezondheidsthema's genoemd. Eén van deze thema's is het bestrijden van overgewicht.

Sportbeleid heeft ook raakvlakken met de Lokale Educatieve Agenda. Partners uit het maatschappelijk middenveld stellen gezamenlijk een lokale agenda op om tot een verantwoordelijkheids- en rolverdeling te komen over de diverse thema's; sport is hier een van. Aansluiting is gezocht bij de nota jeugd. Eén van de aandachtspunten is stimulering van sportbeoefening direct na schooltijd. Het is belangrijk dat kinderen van jong tot oud de kans krijgen naar leuke activiteiten te gaan, zoals bijvoorbeeld sporten. Dat is goed voor hun ontwikkeling, maar ook voor hun gezondheid. Daarbij is het belangrijk dat het aanbod goed aansluit bij wat kinderen en jongeren leuk vinden.

In de Lokale Educatieve Agenda en in de nota jeugd worden dezelfde prestatievelden van de Wmo nagestreefd als bij het sportbeleid dus aansluiting en samenwerking is een logisch resultaat.

- **Interactieve beleidsontwikkeling**
Gemeentelijke ambtenaren van de verschillende relevante beleidsterreinen, sportverenigingen, overige sportaanbieders (onder andere sportscholen, ouderenwerk), Sport Belangen Alblasserdam en diverse maatschappelijke organisaties zijn bij de totstandkoming van deze nota betrokken (zie overzicht in bijlage 4).

2.4. Rol van Gemeente Alblasserdam

Gemeente Alblasserdam onderscheidt voor zichzelf de volgende rollen:

- **Regisserend**
De regietaak van de gemeente zal de komende jaren actief worden ingevuld. Bij een regisserende rol valt op dat:
 - De gemeente vooral specifieke doelgroepen stimuleert tot sporten en bewegen;
 - De gemeente alleen subsidies verstrekt aan activiteiten die binnen de gestelde maatschappelijke doelen (Wmo) vallen.
- **Voorwaardenscheppend**
De gemeente heeft vooral een voorwaardenscheppende rol ten aanzien van sportaccommodaties en sport- en beweegvoorzieningen in de openbare ruimte. De gemeente is in samenwerking met alle partners verantwoordelijk voor de realisatie en instandhouding van sportaccommodaties en speelterreinen. Het initiatief vanuit de partners is een voorwaarde. Binnen deze rol speelt niet alleen de kwaliteit van de accommodaties een rol, maar zeker ook de kwantiteit. Er wordt gestreefd naar een goede balans tussen kwaliteit, kwantiteit en financiële haalbaarheid.
- **Ondersteunend**
Ondersteunend beleid is er op gericht om initiatieven van verenigingen of andere sportaanbieders met middelen te steunen. De gemeente organiseert niet zelf activiteiten maar wil door het verstrekken van subsidies maatschappelijke doelen realiseren. De gemeente wil de samenwerking tussen sportverenigingen onderling en van sportverenigingen met andere maatschappelijke organisaties als scholen, welzijn en kinderopvang stimuleren en zal daar waar nodig ondersteunen.
- **Stimulerend**
Stimulerend en regisserend beleid gaat vaak samen. Stimulerend beleid is echter gericht op het individu. Stimulerend beleid komt tot uitdrukking in het organiseren van activiteiten ter bestrijding van bijvoorbeeld bewegingsarmoede en overgewicht. Dit gebeurt veelal door het bevorderen van sport en bewegen voor jongeren, ouderen, georganiseerd of niet georganiseerd.

2.5. Sport Belangen Alblasserdam

Bij de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van het sportbeleid vindt de gemeente het belangrijk om daarbij direct betrokkenen te betrekken. In dat kader is het wenselijk om Sport Belangen Alblasserdam door het college van burgemeester en wethouders een bepaalde status te verlenen. De taken en werkwijze worden in onderling overleg vastgesteld.

Sport Belangen Alblasserdam is een onafhankelijk orgaan en heeft tot taak het gevraagd en ongevraagd adviseren van het college over alle onderwerpen, die de vorming, de uitvoering, de controle en evaluatie van het gemeentelijk beleid betreffen ten aanzien van de sport. Daarnaast fungeert deze organisatie als contactpunt in de gemeente voor de sportverenigingen.

Sport Belangen Alblasserdam treedt op als belangenbehartiger en vertegenwoordiger van de gezamenlijke sportverenigingen en overige sportaanbieders. Een belangrijk aandachtspunt hierbij is de mate waarin Sport Belangen Alblasserdam bijdraagt aan een goede wisselwerking tussen gemeente en sport in het kader van de vorming, de uitvoering, de controle en evaluatie van het gemeentelijk sportbeleid en de bijdrage aan versterking van de band met en draagvlak bij de sportverenigingen. Daarmee wordt een waardevolle bijdrage aan de ontwikkeling van de sportinfrastructuur in Alblasserdam geleverd en het belang van sport voor de samenleving versterkt.

3. Wettelijke kaders

3.1 Inleiding

Sportbeleid heeft geen wettelijke kaders vanuit de rijksoverheid. Gemeenten zijn niet wettelijk verplicht zorg te dragen voor een sportaanbod. Wel heeft de uitvoering van het sportbeleid te maken met allerlei wet- en regelgeving, vooral op het gebied van accommodaties.

3.2 Wet- en regelgeving

Bij het stichten, onderhouden en exploiteren van de diverse sportaccommodaties zijn de geldende regels en wetten van toepassing.

3.3 Verantwoordelijkheid

Daar waar de gemeente eigenaar is van sportaccommodaties ligt de verantwoordelijkheid voor de naleving van wetten en regels bij de gemeente.

Daar waar derden eigenaar zijn zullen zij zelf zorg moeten dragen voor de correcte naleving van die wetten en regels.

4. Sport in Alblasserdam

4.1 Inleiding

Alblasserdam is een gemeente met 18.430 inwoners, onderverdeeld in vier buurten: Centrum, Souburgh, Blokweer en Kinderdijk. Alblasserdam ligt in het Drechtstedengebied.

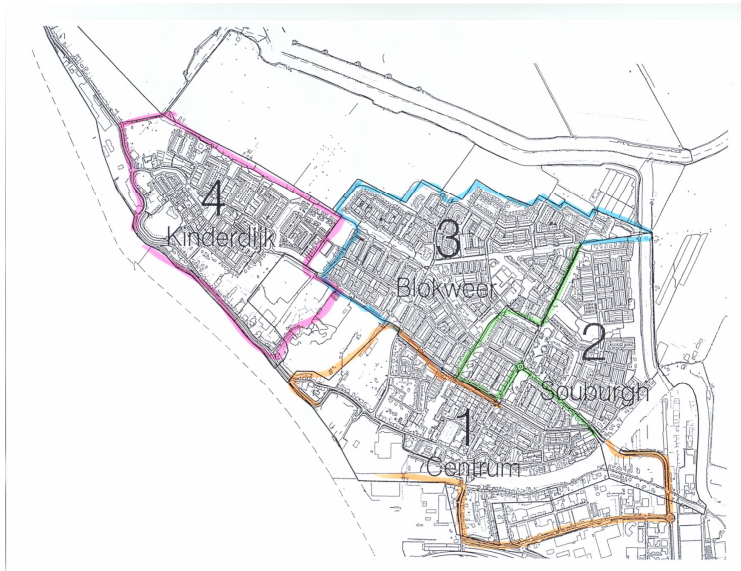
Gemeente Alblasserdam

Buurt 1 Centrum

Buurt 2 Souburgh

Buurt 3 Blokweer

Buurt 4 Kinderdijk

4.2 Aanbod

Dit hoofdstuk beschrijft de huidige situatie. Alblasserdam streeft in het sportbeleid naar handhaving van het huidige niveau van sport- en beweegaanbod. Ruim 20 sportverenigingen zijn in Alblasserdam actief en er zijn drie commerciële sportscholen (zie bijlage 5). Daarnaast wordt er buurtsport aangeboden en diverse zwemactiviteiten in het gemeentelijke zwembad.

In Alblasserdam zijn (momenteel nog) drie gymzalen, één sporthal, een zwembad en twee buitensportcomplexen aanwezig. Ook wordt er gesport in een zaaltje in Cultureel Centrum Landvast en in een aula van de Oude Mavo. Dit komt voort uit het huidige tekort aan binnensportaccommodatie, dat veroorzaakt wordt door het slopen van het gymlokaal IJsselstraat en het nog te slopen gymlokaal Esdoornlaan (voormalig WZC). Ook met de bouw van één dubbel speellokaal in de Voorzieningendriehoek in plaats van een gymlokaal wordt het accommodatietekort alleen maar versterkt.

Een aantal sportverenigingen maakt plannen voor nieuwbouw van eigen verenigingsaccommodaties. Verspreid over de gemeente zijn er diverse speelvoorzieningen, speeltuintjes en trapveldjes. Het verhuur van de gymzalen en de sporthal wordt uitgevoerd door de gemeente zelf. Ook is de gemeente belast met de exploitatie van het zwembad.

Op recreatiegebied heeft Alblasserdam veel te bieden zoals wandelen, fietsen, schaatsen, skeeleren en kanovaren. Recreatiecentrum Vinkenwaard biedt de mogelijkheid voor verhuur van boten, survival en surfen. Alblasserdam staat bekend om de Molentocht op de schaats. Ook de Rabobank Paardenmarkt-wielerronde van Alblasserdam is een drukbezocht evenement.

4.3 Relatie met accommodaties en subsidies

De tarieven voor verhuur van de binnen- en buitensportaccommodaties worden door de gemeente bepaald. De tarieven zijn niet gebaseerd op de werkelijke kosten, maar liggen onder de kostprijs waarmee verenigingen en deelnemers indirect worden gesubsidieerd.

Alblasserdam kent een jeugdsportsubsidieregeling voor sportverenigingen: voor elk jeugdlid ontvangt de sportvereniging een bedrag van € 5,=, indien zij hiertoe een verzoek indient. Voor ieder nieuw jeugdlid krijgt de sportvereniging een bedrag van € 50,=.

5. Beleidskeuzes

Inleiding

Voorafgaande hoofdstukken vormen de basis voor de beleidskeuzes die in dit hoofdstuk zijn opgenomen.

De gemeente Alblasserdam zet in op vier programmalijnen:

1. Sportstimulering;
2. Verenigingsondersteuning;
3. Accommodaties;
4. Tarieven en subsidies.

5.1 Sportstimulering

In het sportbeleid streeft Alblasserdam naar gelijkwaardige deelname van alle doelgroepen. Iedereen moet kunnen meedoen. Voor bepaalde groepen moet extra aandacht zijn, omdat zij vanwege culturele, fysieke, sportieve en/of financiële drempels minder makkelijk aan sport (blijven) deelnemen. Door het ontwikkelen van sportbeleid in samenhang met andere beleidsterreinen, zoals Wmo, gezondheid, jeugd en onderwijs, kan optimaal bij de kenmerken van deze groepen worden aangesloten, zowel door verenigingen (non-profit) als andere sportaanbieders (profit).

5.1.1 Jeugd en jongeren (4 – 18 jaar)

Alle kinderen gaan naar school en sport op school stimuleert hen meer te bewegen en een sportieve en gezonde levenswijze te ontwikkelen. Scholen zijn een belangrijke ingang voor het bereiken van jeugdigen en hun ouders.

De gemeente wil blijven bevorderen, in navolging op de succesvolle BSI- en BOS-projecten, dat sportverenigingen en scholen samen activiteitenprogramma's ontwikkelen die goed aansluiten bij de schoolprogramma's.

Sportverenigingen zijn de geschikte partners om de inhoud van het bewegingsonderwijs mede in te vullen en in samenwerking met school sportactiviteiten te organiseren met het accent op sportkennismaking en meedoen.

De gemeente wil in overleg met de basisscholen de mogelijkheden onderzoeken voor een kwaliteitsimpuls van het bewegingsonderwijs. De huidige trend is dat PABO studenten zonder lesgeefbevoegdheid voor bewegingsonderwijs van de opleiding afkomen. Dit gaat problemen veroorzaken in de nabije toekomst.

Geïnterviewd gaat worden welke scholen (hoeveel) gebruik maken van een vakleerkracht lichamelijke opvoeding en welke 'lesmethode' door reguliere leerkrachten voor bewegingsonderwijs gebruikt wordt. Ook wordt de huidige samenwerking met sportaanbieders in die inventarisatie meegenomen. Daarna wordt, bij constatering van eventueel te lage kwaliteit, gezamenlijk een aanpak uitgewerkt om de kwaliteitsimpuls vorm te geven.

Jeugd van 4-12 jaar is goed te bereiken via de setting school en sportvereniging. De speerpunten van jeugdbeleid liggen op het gebied van preventie van ontwikkelingsachterstand of uitval zoals schooluitval of criminaliteit, maar ook om overlast van jongeren op straat terug te dringen kan sport een rol van betekenis spelen. Bij de ontwikkeling van de uitvoeringsprogramma's zal nadrukkelijk aandacht worden besteed aan jongerenparticipatie.

Overgewicht bij jeugd en jongeren vormt landelijk een groeiend probleem. Uit de nota 'Gezond, gewoon doen!' blijkt dat in de regio Zuid-Holland Zuid en de gemeente Alblasserdam overgewicht veel voor komt. Een te hoog lichaamsgewicht is voor veel van de jeugdigen en jongeren een probleem. Het wordt momenteel zelfs als één van de grootste gezondheidsrisico's gezien. In het uitvoeringsprogramma dat is gebaseerd op het lokaal gezondheidsbeleid wordt samengewerkt met andere partners.

Zoals ook blijkt uit de Lokale Educatieve Agenda wil de gemeente in samenwerking met (brede) scholen en sportaanbieders door middel van sport en beweegprogramma's stimuleren dat steeds meer jongeren gaan voldoen aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen (dagelijks een uur matig intensieve lichamelijke activiteit, waarbij de activiteiten minimaal twee maal per week gericht zijn op het verbeteren of handhaven van lichamelijke fitheid (kracht, lenigheid en coördinatie).

De intentie is om samenwerking tussen scholen en sportverenigingen, voortvloeiend uit de huidige BSI- en BOS-activiteiten, te versterken. Om capaciteitsproblemen te voorkomen is de inzet van combinatiefunctionarissen vanuit de nieuwe rijksregeling 'Impuls brede school, sport en cultuur' een te onderzoeken mogelijkheid (zie bijlage 6).

Tegelijkertijd zullen jeugdigen en jongeren zich bewust moeten worden van het belang van gezond eten en drinken. Bij deze groepen is nog de meeste gezondheidswinst te behalen, dit door het voorkomen van het ontstaan van overgewicht gerelateerde gezondheidsproblemen op latere leeftijd.

Verankering en uitbouw van succesvolle **BSI- en BOS**-projecten:

- Stimuleren samenwerking scholen en sportverenigingen;
- Onderzoek ten behoeve van kwaliteitsimpuls bewegingsonderwijs ;
- Zinnige vrijetijdsbesteding door sportactiviteiten en jongerenparticipatie;
- Meer jongeren gaan voldoen aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen;
- Bewustwording gezonde en actieve leefstijl.

5.1.2. Volwassenen

Volwassenen (19-50 jaar) ontbreken vaak in beleidsnota's. Deze groep wordt verondersteld zelfredzaam te zijn en geen extra aandacht nodig te hebben van de lokale overheid.

Gemeente Alblasterdam wil juist extra aandacht aan deze groep besteden in deze sportnota, omdat op deze groep meestal het grootste beroep wordt gedaan om vrijwilligers, met name sporttechnisch en organisatorisch kader bij teamsporten, te leveren.

In de praktijk blijkt echter dat deze leeftijdsgroep steeds minder vertegenwoordigd is in de georganiseerde sport. Een aantal oorzaken zijn:

- Het starten en opbouwen van een carrière en gezin;
- Geen tijd om te kunnen sporten op verenigingstijden;
- Geen zin in verplichtingen;
- Concurrentie van 'makkelijk en aantrekkelijk' commercieel sportaanbod.

In samenwerking met de sportverenigingen zal gekeken worden hoe het aanbod van de georganiseerde sport voor volwassenen beter kan aansluiten op de behoefte van deze doelgroep, zodat sportbeoefening langer aantrekkelijker blijft voor volwassenen.

- Georganiseerde sport aantrekkelijk maken voor de doelgroep volwassenen

5.1.3. Mensen met een handicap

Gehandicapten bewegen gemiddeld minder dan andere doelgroepen. Dit heeft te maken met verschillende (soms letterlijke) drempels, de aard van de handicap en het beschikbare aanbod.

Alblasterdam is aangesloten bij het Samenwerkingsverband Aangepast sporten Drechtsteden (SAD). De gemeente voert al jaren een (regionaal) proactief beleid op het gebied van gehandicaptensport en wil dit continueren. De uitvoering van dit beleid wordt hoofdzakelijk uitgevoerd door de SAD-consulent. Daarnaast kunnen sportverenigingen subsidie aanvragen bij de gezamenlijke SAD-subsidieregeling voor meerkosten bij het organiseren van activiteiten gericht op deze doelgroep.

- Continueren van proactief beleid op het gebied van gehandicaptensport;
- Continueren bijdrage SAD;
- Steun formaliseren SAD.

5.1.4. Ouderen

Ouderen bewegen gemiddeld minder dan jongere generaties. Overigens geldt wel dat de huidige groep ouderen al meer beweegt dan de vorige generatie. Bewegen heeft tal van kansen om ouderen zelf gereedschappen in handen te geven om aan de eigen fitheid en gezondheid te werken. Daardoor vergroten ze de mogelijkheden om langer zelfstandig mee te doen aan het maatschappelijke leven en kan sporten helpen om deze ouderen uit een eventueel isolement te halen en daarmee de kwaliteit van leven te verhogen.

De gemeente wil ouderen, net als volwassenen, stimuleren om langer bij de georganiseerde sport actief te blijven. Verenigingen zullen in hun sportaanbod daar meer rekening mee dienen te houden. Ook wil de gemeente ouderen blijven stimuleren en faciliteren in het bewegen door het (laten) organiseren van activiteiten zoals Galm, 65+ activiteiten, zwemmen, wandelen, fietsen enz.

- Georganiseerde sport aantrekkelijk maken voor de doelgroep ouderen;
- Ouderen stimuleren en faciliteren om meer te gaan/blijven bewegen.

5.2 Verenigingsondersteuning

5.2.1. Georganiseerde sport

De gemeente is van mening dat de georganiseerde sport goede mogelijkheden heeft waar het de overdracht van waarden en normen en de bevordering van sociale samenhang en leefbaarheid in Alblasserdam betreft.

De sportverenigingen worden door de gemeente gezien als een belangrijk sociaal bindmiddel én als een belangrijk instrument om verantwoorde sportdeelname te stimuleren en te faciliteren.

Daarom wil de gemeente de georganiseerde sport blijven faciliteren en ondersteunen en tevens doorgaan om alle inwoners te stimuleren daaraan deel te nemen. Die ambitie vraagt de nodige inspanningen van de gemeente en van de Alblasserdamse sportverenigingen. De gemeente ondersteunt de sportverenigingen o.a. met het ontwikkelen van het verenigingsbeleid, vrijwilligersbeleid en deskundigheidsbevordering van het kader.

Het vraaggericht maken van het sportaanbod is hierbij voor de gemeente een belangrijk uitgangspunt. Niet alleen het aanbod van sportaanbieders, maar ook de vraag van burgers staat centraal. De gemeente zal de sportverenigingen stimuleren en ondersteunen om naast het huidige en traditionele sportaanbod, activiteiten aan te bieden die, nog meer dan nu het geval is, aansluiten op de vraag van de inwoners van Alblasserdam.

- Sportverenigingen faciliteren en ondersteunen om kwalitatief goed sportaanbod te kunnen leveren;
- Aanbod van sportverenigingen meer afstemmen op de vraag.

5.2.2. Anders of niet georganiseerde sport

Anders of niet georganiseerde sport betreft sportbeoefening buiten een formeel verband zoals een vereniging. Naast deze vorm van sportbeoefening zijn er ook diverse commerciële sportaanbieders, zoals de manege en sportscholen. Ook deze sportaanbieders kunnen gefaciliteerd en ondersteund worden, indien zij de missie sport en bewegen van de gemeente nastreven. De gemeente wil de maatschappelijke rol van deze sportaanbieders nader bekijken en indien wenselijk actiever betrekken bij de ondersteuningsmogelijkheden en mogelijke participatie bij de uitvoeringsactiviteiten. De gemeente wil inwoners die ervoor kiezen niet in verenigingsverband te sporten ook mogelijkheden geven om te kunnen bewegen door het aanbieden van sportvoorzieningen in de openbare ruimte.

- Faciliteren van anders of niet georganiseerde sport;
- Bieden van sportvoorzieningen in de openbare ruimte.

5.2.3. Vrijwilligers

Vrijwilligers leveren een belangrijke bijdrage aan de leefbaarheid van de samenleving. Of het nu gaat om de zorg, het ouderenwerk, het onderwijs, de sport of het milieu. De inzet van al die vrijwilligers is van onschatbare waarde.

Sportverenigingen draaien van oudsher nagenoeg volledig op de inzet van vrijwilligers. Dit betreft bestuurlijk, sporttechnisch, organisatorisch en ondersteunend kader. Er wordt steeds meer gevraagd van verenigingen. Enerzijds komt dit door aangescherpte regelgeving (milieu, fiscus, ARBO).

Anderzijds door (de overheid) gewenste uitbreiding van verantwoordelijkheden zoals specifieke activiteiten voor doelgroepen, sponsoring en marketing, verantwoording van het verenigingsbeleid en taken op het gebied van beheer en/of onderhoud van de accommodatie.

Door alle wet- en regelgeving vanuit de rijksoverheid wordt een sportvereniging steeds meer gezien als bedrijf. De gemeente rekent het tot haar verantwoordelijkheid zodanige voorwaarden voor vrijwilligers te scheppen dat zij voor de sport behouden blijven en wil hen zo goed mogelijk faciliteren, zodat hun deskundigheid gelijke tred houdt met de hogere eisen.

Het structureel aanbieden van verenigingsondersteuning, in samenwerking met sportbonden en sportservicebureaus is één van de maatregelen die voor goed functionerende sportverenigingen moet zorgen.

De gemeente wil ook de onderlinge samenwerking tussen verenigingen stimuleren en initiatieven en eigen verantwoordelijkheid van verenigingen waar mogelijk vergroten door bijvoorbeeld uitvoerende taken in beheer en onderhoud over te dragen.

- Structureel aanbieden van verenigingsondersteuning;
- Deskundigheidsbevordering van vrijwilligers;
- Stimuleren initiatieven en verantwoordelijkheid van sportverenigingen.

5.2.4. Topsport

De gemeente erkent weliswaar de voorbeeldfunctie van topsport en de positieve effecten die topsport heeft op de breedtesport, maar legt haar prioriteiten bij breedtesport. Zij vindt het een goede zaak als sportverenigingen zelf plannen maken om topsport te bedrijven, maar wil daarmee niet met hogere uitgaven voor sport geconfronteerd worden. Het is dus aan de verenigingen en topsporters zélf om ambities met behulp van landelijke bonden waar te maken.

Eveneens erkent de gemeente de mogelijkheden van gemeentepromotie bij de organisatie van (top)sportevenementen, maar zal hierin geen actief beleid voeren en laat de organisatie van dergelijke evenementen over aan het particulier initiatief en zal daar waar mogelijk ondersteuning bieden.

- Initiatief op het gebied van topsport is een verantwoording voor de sportverenigingen.

5.3 Accommodaties

De voorwaardenscheppende rol van de gemeente krijgt tot nu toe vorm in het stichten, beheren en onderhouden van de sportvoorzieningen, waaronder voorzieningen in de openbare ruimte. Op basis van de (deels nog te onderzoeken) behoefte, wordt gestreefd naar het op peil brengen van het aantal voorzieningen en naar kwaliteitsverbetering.

Sportvoorzieningen worden bij voorkeur voor meerdere functies benut. Bijvoorbeeld gymlokalen voor school- en verenigingsgebruik. Sportvelden die nu een groot deel van de dag onbenut zijn, kunnen ingezet worden voor arrangementen met het onderwijs of welzijnswerk. Dat vraagt soms van de sportverenigingen een andere kijk op hun 'eigen' accommodaties. Zo kunnen de sportparken overdag beter benut gaan worden dan nu het geval is.

In 2007 is door Sport Belangen Alblasserdam een onderzoek uitgevoerd waarin het aanbod van de huidige accommodaties zowel kwantitatief als kwalitatief is geïnventariseerd. Sport Belangen Alblasserdam heeft naar aanleiding van dit onderzoek een advies opgesteld over de groeiende behoefte aan binnensportaccommodatie (bijlage 7).

Door het recent slopen van het gymlokaal IJsselstraat en het nog te slopen gymlokaal Esdoornlaan (voormalig WZC) ontstaat er een kritieke situatie. Om het bewegingsonderwijs te huisvesten, zijn vier A-lokalen nodig. Als het gymlokaal Esdoornlaan wordt gesloopt, resteren hiervoor alleen nog twee A-lokalen in de sporthal Blokweer (2 x halve sporthal) en het gymlokaal Weversstraat. Aan vervangende tijdelijke (in afwachting van de particuliere ontwikkelingen) ruimte is hierdoor grote behoefte. Ook met de bouw van één dubbel speellokaal in de Voorzieningendriehoek in plaats van een gymlokaal is de behoefte aan binnensportaccommodatie urgent. Zie bijlage 8 voor een overzicht van de ontwikkelingen op dit gebied.

De gemeente zal niet zelfstandig nieuwe binnensportaccommodatie gaan realiseren. Particulier initiatief (onder andere van sportverenigingen in samenwerking met overige partijen) om meer binnensportruimte te creëren wordt wel door de gemeente ondersteund. Deze steun is gericht op het soepel laten verlopen van de planontwikkeling en de bouwprocedures.

Indien nodig wordt er, wanneer er gebrek is aan gymnastiekruimte voor het onderwijs, een tijdelijke voorziening geregeld, maar de gemeente heeft de voorkeur te investeren (als één van de partners) in permanente binnensportvoorzieningen, die inzetbaar zijn voor zowel de gymnastiekonderwijs als voor de sportverenigingen.

Op buitensportgebied is het streven om (in overleg met de betrokken sportverenigingen) op het bestaande buitensportcomplex Souburgh een zo efficiënt mogelijk buitensportaanbod te realiseren.

Het streven van de gemeente Alblasserdam is het realiseren van een nieuw zwembad over vijf jaar. Het bestaande zwembad is geschikt gemaakt om in de tussentijd het schoolzwemmen, recreatiezwemmen en de zwemsport te huisvesten. Renovatie van de sporthal Blokweer kan na een (sport)technisch onderzoek hieraan parallel lopen.

Bij nieuw te realiseren accommodaties of voorzieningen heeft het de voorkeur dat er particuliere partijen initiatief nemen om dat voor elkaar te krijgen.

- Op peil brengen van een aantal binnensportvoorzieningen;
- Verbeteren van de kwaliteit van huidige accommodaties;
- Beter benutten van sportaccommodaties overdag;
- Stimuleren eigen initiatief van sportverenigingen en overige partijen bij het realiseren van binnensportaccommodaties.

5.4 Tarieven en subsidies

Tarieven en subsidies zijn belangrijke sturingsinstrumenten voor beleid. Met variaties in tariefstelling kan de gemeente sportbeoefening bevorderen en laagdrempelig houden en met subsidiëring kunnen extra accenten worden gelegd op van belang zijnde maatschappelijke activiteiten. Tarieven zijn meestal minder flexibel dan subsidies. Subsidies kunnen gemakkelijker worden aangepast aan beleidswijzigingen.

De gemeente streeft naar een rechtvaardig en transparant systeem van tarieven en subsidies. Het gaat om het in kaart brengen van de werkelijke kosten in relatie tot de gestelde tarieven en tot subsidies die wordt verstrekt.

Ook zal er onderzocht worden of er een systeem opgezet kan worden, zodat alle leden van sportverenigingen eenzelfde bedrag voor accommodatiekosten kwijt zijn. Dit zou een drempel weg kunnen nemen bij een aantal inwoners van Alblasserdam om voor een gewenste in plaats van een goedkope sport te kiezen. Dit dient wel budgetneutraal te zijn.

Sportverenigingen kunnen een beroep blijven doen op het Manifestatiefonds voor activiteitsubsidies. De gemeente blijft de komende jaren de inzet van sportverenigingen waarderen gericht op jeugd en jongeren middels een subsidie voor jeugdleden.

De wens van de gemeente is dat sportverenigingen werken aan versterking en uitbreiding van hun aanbod, samenwerken met partners en activiteiten aanbieden die de missie sport en bewegen van de gemeente nastreven. Hiervoor wordt een activiteitsubsidie ontwikkeld die een deel van de kosten van de opstartfase van dergelijke activiteiten vergoed.

- Transparantie in tarieven en subsidies;- Handhaving van de jeugdsportsubsidie;- Subsidie voor sportverenigingen die een maatschappelijke rol aannemen.

6. Financiën

6.1 Vertaling van beleid in financiën

Breedtesportimpuls en BOS-impuls

De huidige beleidsvoornemens (het verankeren van de succesvolle BSI- en BOS-activiteiten) op het gebied van sportstimulering, verenigingsondersteuning en subsidies zullen de komende jaren, op basis van het budget 2009 (pagina 107 van de Productramingen 2009) worden gecontinueerd. Het gemeentelijk deel BSI dient in 2010 te worden verhoogd met € 27.000,00, omdat de rijksbijdrage vanaf 2010 stopt. Om het merendeel van de activiteiten onverkort door te zetten is dus aanvulling nodig.

In 2011 stopt ook de rijksregeling BOS en zal maximaal € 25.000,- aangevuld dienen te worden om de succesvolle activiteiten voort te zetten. Mogelijk wordt een deel van dit budget in de jaren daarna aangevuld door de nieuwe rijksregeling 'Impuls brede scholen, sport en cultuur', waardoor de gemeentelijke bijdrage weer omlaag kan. Dit zal goed moeten worden onderzocht, want het houdt in dat de gemeente combinatiefunctionarissen dient aan te stellen en dus de middelen binnen sportstimulering deels dient te herschikken.

Accommodaties

De programmalijn accommodaties zal jaarlijks worden gebudgetteerd op basis van de uitkomsten van de diverse onderzoeken en van de behoefte aan accommodaties. Voor ondersteuning bij het stichten van nieuwe binnensportaccommodatie ter vervanging van gesloten en van te sluiten accommodaties zal er de komende vijf jaren jaarlijks een bedrag (€ 100.000,-) worden gereserveerd, dat op basis van de noodzaak van ruimte en van de gemeentelijke financiële mogelijkheden wordt vastgesteld en ingezet. Deze bedragen dienen via de jaarschijven in de Perspectiefnota te worden aangemeld.

Als het particulier initiatief van sportverenigingen in samenwerking met andere partners voor nieuwe accommodaties (pagina 15) succesvol wordt, zal op de lange termijn een gemeentelijke besparing in de exploitatie van overdekte accommodaties haalbaar zijn.

Een schematisch overzicht van de meerkosten voor de verankering van de succesvolle BSI- en BOS-activiteiten en accommodaties is te zien in bijlage 9.

Zwembad

Er wordt voor de bouw van een nieuw zwembad jaarlijks een bedrag gereserveerd in de algemene middelen, dat is niet zichtbaar gemaakt in deze sportbegroting.

6.2 Dekkingsvoorstel

Dekking voor de uitvoering van het sportbeleid wordt, op basis van een uitvoeringsbegroting (1- of 2-jarig), in de gemeentelijke begroting per jaar vastgesteld.

6.3 Prioriteiten op basis van beschikbare financiële middelen

Prioriteit in verwezenlijking:

1. Sportstimulering;
2. Creëren genoeg binnensportruimte ;
3. Deskundigheidsbevordering sportvrijwilligers;
4. Overige activiteiten sportbeleid 2010 en verder.

7. Conclusies en aanbevelingen

7.1 Uitvoering sportbeleid

In deze sportbeleidsnota zijn vrijwel alle uitgangspunten van de Startnotitie Sportnota gerealiseerd:

- Er is een interactief beleidsproces uitgevoerd;
- De gewenste pijlers zijn ingebed in het sportbeleid en tot programmalijnen gemaakt;
- De doelstellingen en samenwerkingspartners vinden hun basis in het Wmo-beleid;
- De succesvolle activiteiten uit de BSI en BOS worden gecontinueerd.

Aanbevelingen:

- In de eerste jaren van de uitvoering van dit sportbeleid is het wellicht aan te raden een uitvoeringsprogramma per jaar (in plaats van twee jaren) te maken in samenspraak met het werkveld. Een eerste uitwerking op hoofdlijnen van het uitvoeringsprogramma is reeds te vinden in bijlage 10;
- Om het uitvoeringsprogramma in samenspraak met het werkveld te maken, uit te voeren en te evalueren kan worden volstaan met de huidige personele inzet;
- Snelle invoering van projectsubsidies en waarderingssubsidies, om de beleidsdoelstellingen te verwezenlijken, zorgen voor vertrouwen bij en betrokkenheid van de sportaanbieders.

7.2 Accommodaties

De ontwikkelingen bij de binnensportaccommodaties blijkt een groot aandachtspunt te zijn, zowel in het veld als bij de gemeente. Er staan een aantal wijzigingen voor de deur, die misschien een knelpunt zijn, maar wellicht ook een kans.

Aanbeveling:

- De verwachte knelpunten op het gebied van binnensportaccommodaties aanpakken door te ondersteunen bij de ontwikkeling van die nieuwe accommodatie(s), dit binnen de kaders gesteld in deze beleidsnota.

7.3 Financiële consequenties

De keuze om sportstimulering, na de BSI- en BOS-periode, structureel te maken zorgt voor een structurele uitgavenpost in de sportbegroting. Sportstimulering zorgt voor verhoogde sportdeelname en dus voor meer benodigde sportaccommodatie.

Aanbevelingen:

- Het structureel verhogen van het sportbudget middels de jaarschijven in de Perspectiefnota;
- Overige beleidsvelden binnen de gemeente, marktpartijen in de sport, het onderwijs en welzijn en stimuleringsregelingen van de landelijke overheid benutten om cofinanciering voor het beleidsveld sport te realiseren.

Bijlagen

Sportbeleid Gemeente Alblasserdam

Bijlage 1

Lijst met gebruikte termen

BOS

Buurt-Onderwijs-Sport regeling van het ministerie van VWS; doel is om achterstanden (sportdeelname, leerachterstand etc.) bij jeugd en jongeren te verkleinen door samenwerking in de drie werkvelden.

BSI

Breedtesportimpuls, een stimuleringsregeling sport en bewegen van het ministerie van VWS waar gemeenten aan deel konden nemen.

Combinatiefunctie

Deze functies vloeien voort uit de nieuwe rijksregeling 'Impuls brede scholen, sport en cultuur'; combinatiefunctionarissen worden geacht te gaan werken in twee werkvelden.

Leeftijdscategorieën

Jeugd = 4-12 jarigen
Jongeren = 13-18 jarigen
Volwassenen = 19-50 jarigen
Ouderen = 50 jaar en ouder

SAD

Samenwerkingsverband Aangepast sporten Drechtsteden

Sportaanbieder

alle aanbieders van sport en bewegen zoals sportverenigingen, commerciële sportaanbieders, onderwijs, kinderopvang, welzijnsinstellingen, jongerenwerk, ouderenwerk etc.

Vrijwilligers

alle mensen, die niet (of niet marktconform) betaald taken uitvoeren bij een (non-profit) organisatie, bijvoorbeeld bestuurlijk -, organisatorisch -, technisch - en ondersteunend kader.

Wmo

Wet maatschappelijke ondersteuning; een samenvoeging van de voormalige welzijnswet en de wet voorzieningen gehandicapten.

Bijlage 2

Toelichting op de sportnota

In de commissie Samenleving van dinsdag 14 april 2009 is de concept-sportbeleidsnota besproken. Naar aanleiding van de commissievergadering is er in de vorm van een raadsvoorstel een korte toelichting gekomen op de overdekte accommodaties en de doelstellingen. Hieronder is deze toelichting op de gestelde vragen en opmerkingen door de commissieleden en vertegenwoordigers van sportverenigingen en/of andere organisaties, te lezen.

Toelichting ten aanzien van de overdekte accommodaties

Korfbalvereniging CKC Kinderdijk en gymnastiekvereniging Kracht Door Oefening zijn niet door de gemeente gevraagd om eigen initiatieven te ontwikkelen met betrekking tot nieuwe accommodaties. Genoemde verenigingen hebben deze initiatieven zelf ontplooid en zijn daarmee in overleg met de gemeente getreden om te bezien of met name het bewegingsonderwijs en ook aanvullend verenigingsgebruik positief zou kunnen bijdragen aan de exploitatie van hun nieuw te bouwen accommodaties. Als in de loop van 2009 blijkt dat één of beide initiatieven niet haalbaar blijken, zal de gemeente zelf ten aanzien van het bewegingsonderwijs alsmede verenigingsgebruik haar verantwoordelijkheid nemen en de gemeenteraad zonodig daartoe voorstellen doen.

De toekomstige beheerstructuur van de accommodaties behoeft een toelichting. In bijlage 7 schrijft Sport Belangen Alblasserdam dat de gemeentelijke bemoeienis (lees: het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen) met betrekking tot een Kinderdijkhal zich mogelijk zal beperken tot afvaardiging van CKC Kinderdijk in een beheerstichting. In de eerste helft van 2009 is een onderzoek gestart om het beheer van het zwembad op afstand te zetten, waarbij in de toekomst mogelijk ook andere gemeentelijke sportaccommodaties kunnen aanhaken.

Voor het bewegingsonderwijs van de basisscholen en ook voor het verenigingsgebruik zijn vier A-lokalen nodig. In 2009 zijn dat tweemaal een halve sporthal Blokweer, het gymlokaal Weversstraat en het gymlokaal Esdoornlaan (voormalig Willem de Zwijger College).

Vanaf 2009 wordt de Esdoornlaanlocatie voor woningbouw ontwikkeld en sloop van laatstgenoemd gymlokaal zal op een bepaald moment onontkoombaar zijn. Dan ontstaat er een kritieke situatie. De gemeente zet zich in om aanvang bouw en sloop van het gymlokaal op elkaar te laten aansluiten. Als het terrein braak ligt en er worden nog geen bouwactiviteiten ontplooid, zullen immers onnodig hoge kosten moeten worden gemaakt voor een tijdelijke vervanging zolang nog geen zicht is op bovengenoemde verenigingsinitiatieven.

Een tijdelijk gymlokaal kost minimaal € 100.000,00 per jaar. Het nog enige tijd, na sloop van de school, in stand houden van het gymlokaal Esdoornlaan met een eigen entree vergt een éénmalige aanpassing van circa € 70.000,00.

Toelichting ten aanzien van de nagestreefde doelstellingen

In bijlage 10, zijn de doelstellingen in het uitvoeringsprogramma op de bladzijden 33, 34 en 35, beschreven. Het gewenste effect (prestatie-indicator) en de daaraan gekoppelde activiteiten, zijn per programmalijn beschreven. De totale kosten hiervan zijn in de financiële paragraaf op bijlage 9 aangegeven. In het te ontwikkelen uitvoeringsprogramma zullen per twee jaar deze doelstellingen per programmalijn, met subdoelstellingen, specifiek met het werkveld worden geformuleerd. Telkens zal na één jaar worden geëvalueerd en zonodig worden bijgesteld.

Wijzigingen

Naar aanleiding van de discussie tijdens de commissievergadering van dinsdag 14 april 2009 hebben er tevens enkele tekstuele wijzigingen plaats gevonden. Deze wijzigingen zijn in de sportnota verwerkt.

Bijlage 3

Ontwikkelingen in Nederland

Demografische ontwikkelingen

- Bevolkingsomvang: Lichte stijging van de bevolkingsomvang tot ongeveer 17 miljoen in 2035. Daarna een lichte daling;
- Meer allochtonen: Toename van het aantal allochtonen 3,1 miljoen in 2005 tot 5,3 miljoen in 2050. (Procentueel: van 19% in 2005 tot 30% in 2050);
- Vergrijzing: In de komende decennia zal het aandeel 65-plussers verder stijgen. Na 2010 neemt de stijging sterk toe wanneer de eerste leden van de babyboomgeneratie 65 jaar oud worden. Op het hoogtepunt, omstreeks 2040, zijn vier miljoen Nederlanders 65 jaar of ouder, 24% van de bevolking (nu 14%);
- Geen ontgroening: De ontgroening in Nederland is gestopt;
- Voor de periode tot 2030 is geen grote verandering in het aandeel dat de jeugd uitmaakt in de totale bevolking te verwachten. (percentage ongeveer 30%);
- Mensen met beperking: Door toenemende vergrijzing zal er ook een toename zijn van het aantal mensen met een beperking of chronische aandoening.

Sociale en maatschappelijke ontwikkelingen

- Individualisering: De afgelopen jaren is de mens geïndividualiseerd. Individualisering betekent een toenemende zelfgekozen afhankelijkheid en leidt tot vergroting van het langetermijnperspectief van het individu;
- Minder vrije tijd: In 2005 beschikken Nederlanders gemiddeld over 45 uur vrije tijd per week. Dat is nagenoeg gelijk aan de hoeveelheid vrije uren in 2000, maar beduidend lager dan in 1995 en daarvoor. Ouders met kinderen hebben de minste hoeveelheid vrije tijd, alleenstaanden het meeste. Mannen beschikken over meer vrije tijd dan vrouwen;
- Andere vrijetijdsbesteding: Meer sport en bewegen, minder hobby's en sociale contacten;
- De tijd besteed aan uitgaan, vrijwilligerswerk, kerkgang en mediagebruik, is door de tijd heen nauwelijks veranderd.

Economische ontwikkelingen

- Economische winst sporten: Door sport en bewegen is er minder gebruik van de gezondheidszorg, minder arbeidsverzuim en een hogere productiviteit. Dit levert een economische winst van 725 miljoen euro per jaar op;
- Geen 24-uurs economie: Nederland kent geen 24-uurs economie. Het meeste werk wordt nog steeds verricht op doordeweekse dagen 'van 9 tot 5'. De afgelopen decennia is hier weinig in veranderd. De tijdstippen en dagen waarop we dingen doen zijn tamelijk stabiel;
- Geen flexibilisering van arbeidstijden: Het gros van het betaalde werk vindt bovendien plaats in het traditionele tijdvak tussen grofweg 8 en 18 uur. 14% van het betaalde werk vindt plaats buiten 'kantoortijden'. Dat is evenveel als in 1975.

Gezondheidsontwikkelingen, Nederlandse Norm Gezond Bewegen

- Overgewicht is een groeiend probleem in onze samenleving. Het aantal mensen dat dikker wordt groeit. Bij de volwassenen komt ernstig overgewicht voor bij 10% van de mannen en 11% van de vrouwen van 20 tot 70 jaar. Volgens onderzoek heeft 53% van de mannen en 41% van de vrouwen van 20 tot 70 jaar matig tot ernstig overgewicht. Bij de jeugd heeft bij de jongens van 4 tot en met 15 jaar gemiddeld 13,5% en bij de meisjes 16,7% last van overgewicht. Ernstig overgewicht komt voor bij 2,9% van de jongens en 3,3% van de meisjes;
- De Nederlandse Norm Gezond Bewegen (NNGB) is in 1998 vastgesteld en werd afgeleid van internationale richtlijnen. De norm verschilt per leeftijdsgroep en is vastgesteld op minimaal 5 dagen in de week 30 minuten matig intensief bewegen. Deze 30 minuten mogen in verschillende blokken uitgevoerd worden (bijvoorbeeld 3 x 10 minuten per dag past ook binnen deze norm). De NNGB per leeftijdsgroep:
Jeugd (onder de 18 jaar): dagelijks een uur matig intensieve lichamelijke activiteit, waarbij de activiteiten minimaal twee maal per week gericht zijn op het verbeteren of handhaven van lichamelijke fitheid (kracht, lenigheid en coördinatie).
Volwassenen (18-55 jaar): een half uur matig intensieve lichamelijke activiteit op tenminste vijf, maar bij voorkeur alle dagen van de week.
55-plussers: een half uur matig intensieve lichamelijke activiteit op tenminste vijf, maar bij voorkeur alle dagen van de week. Ongeveer 50% van de Nederlandse bevolking tussen 18 en 55 jaar voldoet aan de NNGB voor hun leeftijdsklasse. Bij de 55 tot 65-jarigen voldoet 68%

van de mannen en 69% van de vrouwen aan deze norm. Voor 65 tot 75-jarigen zijn deze percentages respectievelijk 71% (mannen) en 63% (vrouwen);

- Verantwoord bewegen heeft positieve invloed op chronische aandoeningen zoals hartziekten, diabetes, osteoporose, beroerte en depressie;
- In Nederland ontstaan jaarlijks gemiddeld 1,54 miljoen sportblessures;
- Gemiddeld wordt 51% van de blessures medisch behandeld. Gemiddeld raakt jaarlijks overigens 20% van alle sporters geblesseerd. Voor de mannelijke sporters ligt dit hoger, namelijk 27%. Vrouwelijke sporters hebben een kleinere kans op een blessure: 12%;
- Een tekort aan lichamelijke activiteit is in Nederland jaarlijks verantwoordelijk voor naar schatting ruim 8.000 sterfgevallen (ofwel circa 6% van totaal aantal sterfgevallen).

Ontwikkelingen in de sector sport en bewegen

- Meer vrouwen dan mannen doen aan sport (man 68%, vrouw 69% (fiets-/wandelsport niet meegeteld en zonder ondergrens van minimaal 12 keer per jaar);
- De sportdeelname onder de groep 65-79 jarigen is verviervoudigd en onder de groep 50-64 jarigen bijna verdrievoudigd;
- De leeftijdscategorie 12-19-jarigen laat zien dat aan het begin van deze leeftijdsfase de sportdeelname hoger ligt dan aan het einde. Bij jongens daalt in 2003 de sportdeelname tijdens het 14e levensjaar vrij sterk. Bij meisjes zien we breekpunten bij het 15e en bij het 18e levensjaar;
- 40% van de sportverenigingen kampt met een tekort aan vrijwilligers. 69% zoekt momenteel vrijwilligers voor één of meer functies. De grootste vraag betreft sporttechnisch kader en bestuursleden. Als grootste knelpunten ervaren de verenigingen: kader (58%), ledenverloop (39%), financiën (28%) en accommodatie (26%). Iets meer dan de helft van de verenigingen heeft een beleidsplan. 18% van de verenigingen maakt gebruik van ondersteuning en meer dan 30% is betrokken bij sportstimuleringsprojecten;
- Binnen de accommodaties is al enige jaren een verschuiving aan de gang van exploitatie door voornamelijk gemeenten naar exploitatie door particuliere exploitanten. Tussen 2000 en 2003 zette deze trend door bij de exploitatie van zwembaden en van openlucht-sportaccommodaties, maar niet bij de exploitatie van overdekte sportaccommodaties;
- Verschillen in sportdeelname naar etniciteit worden iets kleiner;
- Meest beoefende sport is zwemmen gevolgd door wielrensport en fitness /aerobics. De eerste niet-individuele sport komt op plaats zes, voetbal;
- Ontwikkeling meest beoefende sporten: Fitness, atletiek (joggen en hardlopen), wielrennen, hockey en golfen zitten in de lift. Volleybal en handbal daarentegen hebben het moeilijk, vooral in georganiseerd verband.

Verwachtingen

- Motief voor sporten vooral gezondheid: Van de Nederlanders wil 45% in de nabije toekomst meer gaan bewegen. Belangrijkste motief om te sporten of te bewegen is het verbeteren van de conditie, gezondheid en weerstand;
- Drijfveer: Uit onderzoek blijkt dat mensen meer gaan sporten en bewegen als daar bijvoorbeeld om gezondheidsredenen de noodzaak toe is;
- Tijdgebrek is de belangrijkste reden om niet (genoeg) te sporten of bewegen;
- Groei individuele sporten: Het aandeel beoefenaren van solosporten neemt sterk toe. Vooral fitness heeft een explosieve vlucht genomen. Hardlopen en toerfietsen zitten in de lift;
- Teamsporten stabiliseren: Het aandeel beoefenaars van teamsporten is de laatste jaren gelijk gebleven. Hockeysport groeit;
- Minder sporters in georganiseerd verband: Uitgedrukt in percentages van de sportende bevolking daalde het aandeel sporters dat voor hun sport lid is van tenminste één sportvereniging. (60% naar 53%);
- Man/vrouw verhouding: Meer mannen dan vrouwen zijn lid van een vereniging;
- Explosieve groei lidmaatschappen sportscholen: De in totaal 1700 sportscholen hebben afgelopen jaar 800.000 nieuwe leden ingeschreven. In totaal bezoeken nu zo'n 2,5 miljoen mensen de fitnessruimtes;
- Meer sporters op hogere leeftijd: Niet alleen het aantal sporters maar ook het percentage sporters op hogere leeftijd neemt sterk toe. Op hogere leeftijd kiest men vooral voor solosporten zoals: fietsen, zwemmen en wandelen;
- Trendgevoelig: Trendgevoelige sporten houden een sterke aantrekkingskracht op jongeren. Dit verklaart onder andere de sterke groei van de sportscholen;
- Commercialisering: Sporters stellen zich steeds meer op als klant en consument;
- Sporters willen flexibelere openingstijden, sneller zappen naar andere sporten en niet teveel gebonden zijn aan lidmaatschappen. Sporters verwachten ook meer kwaliteit.

Bijlage 4

Geraadpleegde verenigingen, organisaties en instanties

Bij de totstandkoming van deze nota zijn sportverenigingen, Sport Belangen Alblasserdam, scholen, diverse maatschappelijke organisaties en instanties en ambtenaren van de verschillende relevante beleidsterreinen binnen de gemeente in aparte en gezamenlijke bijeenkomsten geraadpleegd. De gemeente vindt het belangrijk om bij de ontwikkeling van de sportbeleidsnota de samenleving te betrekken.

Gedurende het gehele ontwikkeltraject is er zowel persoonlijk als in groepsverband diverse malen met beleidsambtenaren van de gemeente Alblasserdam gesproken. De volgende beleidsambtenaren zijn hierbij betrokken geweest:

- René Polderman (Sport)
- Marvin Visser (voormalig Sportconsulent)
- Jos Eigenbrood (Sportconsulent)
- Gerard van Andel (Accommodaties: maatschappelijke gebouwen)
- Inge Nieuwenhuis (Onderwijs & Integratie)
- Jaap Schipper (Onderwijs & Sportcentrum Blokweer)
- Sharon van Nes (Wmo)
- Ben Kraal (Jeugd)
- Marco Kleverwal (Ruimtelijke ontwikkelingen)

Tijdens de ontwikkeling van de sportbeleidsnota heeft er een uitgebreid persoonlijk gesprek plaats gevonden met de voorzitter van Sport Belangen Alblasserdam, Niek Drieënhuizen.

Op 24 november 2008 is de eerste van twee veldbijeenkomst gehouden in Cultureel Centrum Landvast. Bij deze bijeenkomst waren vertegenwoordigers van de volgende verenigingen, organisaties en instanties aanwezig:

- Hockeyclub Souburgh
- Gymnastiekvereniging KDO
- Volleybalvereniging Smash '66
- Alblasserdamse Tennis Vereniging
- Fitnessclub Referee
- Tafeltennis Vereniging Alblasserdam
- SV Blokweer
- Voorzitter Sport Belangen Alblasserdam
- Vertegenwoordiger basisscholen Alblasserdam
- ROWA
- WMO Adviesraad
- Raadsleden Partij van de Arbeid Alblasserdam
- Raadslid Christen Unie
- Wethouder Sport
- Beleidsmedewerker Sport
- Sportconsulent gemeente Alblasserdam

Na deze bijeenkomst heeft er op 4 februari 2009 een bijeenkomst met de klankbordgroep plaats gevonden in Cultureel Centrum Landvast. In deze klankbordgroep zaten de volgende personen uit verschillende organisaties:

- Niek Drieënhuizen (voorzitter Sport Belangen Alblasserdam)
- Wim Vos (vertegenwoordiger sportverenigingen)
- Ruthli Groot (vertegenwoordiger basisscholen)
- Edgar Veen (ROWA)
- Jos Eigenbrood (Sportconsulent gemeente Alblasserdam)

Tot slot heeft in Cultureel Centrum Landvast de tweede veldbijeenkomst plaats gevonden op 18 februari 2009. Bij deze bijeenkomst waren vertegenwoordigers van onderstaande verenigingen, organisaties en instanties aanwezig:

- Atletiekvereniging A.A.A.
- Alblasserdamse IJclub
- Alblasserdamse Tennisvereniging
- A-Town B-Boyz (break-dance)

- Badminton Club Alblasserdam
- CKC Kinderdijk
- Gymnastiekvereniging KDO
- Volleybalvereniging Smash '66
- Tafeltennis Vereniging Alblasserdam
- Voetbal Vereniging Alblasserdam
- Z & PC Wiekslag
- Voorzitter Sport Belangen Alblasserdam
- Vertegenwoordiger basisscholen Alblasserdam
- ROWA
- SWOA
- Raadslid Partij van de Arbeid
- Wethouder Sport
- Sportconsulent gemeente Alblasserdam

Bijlage 5

Sportverenigingen in de gemeente Alblasserdam

Sportverenigingen

- Alblasserdamse IJclub
- Alblasserdamse Reddingsbrigade
- Alblasserdamse Tennisvereniging (ATV)
- Arresleeclub Glijen en Rijen
- Atletiek Afdeling Alblasserdam
- Badmintonclub Alblasserdam (BCA)
- Bejaarden biljartvereniging De Wipmolen
- Biljartvereniging Het Wapen van Alblasserdam
- Bridgeclub ABC '77
- Bridgeclub De Mijlpaal
- Christelijke Korfbalclub Kinderdijk
- Damvereniging Verhaar Montage DVA
- Divesport
- Gymnastiekgroep Het Stramme Lijf
- Gymnastiekvereniging Kracht door Oefening
- Hockeyclub Souburgh
- Landelijke Rijvereniging Beyaert Ponyclub Beyaert en Voltigeclub Beyaert
- Schaakvereniging Papendrecht/Alblasserdam
- Schietvereniging Wilhelm Tell
- Show- en Twirlgroep Les Fleurettes
- Sportschool Tromp Alblasserdam
- Sportvereniging Blokweer Halvoetbal
- Tafeltennisvereniging Alblasserdam (TTVA)
- Volleybalvereniging Smash '66
- Voetbalvereniging Alblasserdam
- Zwem en Waterpoloclub Wiekslag

Sportscholen

- Fitness Centrum Referee
- Health Fitness & Sports Club You
- Sportschool SF Sporting Fit

Recreatie

- Manege Alblasserdam
- Stichting Schaatsmolentochten Alblasserwaard
- Kanorecreatiecentrum De Vinkenwaard
- Watersportvereniging Alblasserdam
- Watersportvereniging d'Alblasserwaardt

Bijlage 6

Subsidies van Rijk, Provincie en fondsen

De Rijksoverheid voert actief beleid op basis van de VWS-nota 'Tijd voor Sport' en de daarbij behorende uitvoeringsnota 'Samen voor Sport'. De nota 'Tijd voor Sport' is gebaseerd op drie pijlers:

1. **Bewegen:** De rijksoverheid wil bereiken dat meer burgers kiezen voor een gezonde en actieve leefstijl. Sporten en bewegen tegen overgewicht, hart- en vaatziekten, diabetes, depressiviteit;
2. **Meedoen:** Binding, integratie, sociale cohesie, waarden en normen. De rijksoverheid wil de deelname aan de (georganiseerde) sport bevorderen, en van achterblijvende groeperingen in het bijzonder. Denk aan: (allochtone) jeugd, allochtonen, ouderen;
3. **Presteren:** In de lijst van redenen waarom Nederlanders trots zijn op hun land staan sportprestaties met 83 procent aan de top. De rijksoverheid ondersteunt de ambitie van de sport om Nederland een plaats te laten verwerven in de internationale top-10 landenklassering. Topsportbeleid is vaker een beleidsonderdeel in grote(re) gemeenten (city marketing). Dit is in de gemeente Alblasterdam niet aan de orde (zie 5.2.4).

De provincie wil (evenals het Rijk) bevorderen dat de samenwerking tussen scholen en sportaanbieders in de buurt wordt versterkt door goede voorbeelden te subsidiëren en door nieuwe methodieken te steunen. De provincie wil eveneens de bewegingsarmoede onder jongeren en ouderen bestrijden en bevorderen dat sport en bewegen integraal onderdeel uit gaan maken van het lokaal gezondheidsbeleid.

Zowel de rijksoverheid als de provincie stimuleren met subsidieregelingen hun sportbeleid. Tot op heden heeft de gemeente Alblasterdam aanspraak gemaakt op zowel de BSI- als de BOS-impuls subsidieregeling. Subsidieregelingen van het Rijk en de provincie gaan uit van cofinanciering, de gemeente of de te subsidiëren organisatie dient zelf bij te dragen.

Ten behoeve van de in deze sportnota genoemde beleidsvoornemens wil de gemeente de mogelijkheden van rijks- en provinciale subsidie en fondsen inventariseren en waar mogelijk daarvan gebruik maken. In dit verband wordt gewezen op de volgende mogelijkheden:

- **Impuls brede scholen, sport en cultuur**
De bewindslieden van OCW en de Staatssecretaris van VWS willen samen met gemeenten en met de sport-, onderwijs- en cultuursector een structurele impuls geven aan de realisering van in totaal 2.500 (fulltime) combinatiefuncties. De impuls komt in 2008 eerst beschikbaar voor de G-31; het – oplopende - budget zal vanaf 2009 in tranches ook ter beschikking komen aan andere gemeenten.
Door middel van de combinatiefuncties wil het kabinet meer doelen tegelijkertijd bereiken:
 - De uitbreiding van het aantal brede scholen met sport- en cultuuraanbod in zowel het primair als het voortgezet onderwijs, om te beginnen in de 40 prachtwijken;
 - De versterking sportverenigingen met oog op hun maatschappelijke functie en de inzet van sport voor het onderwijs, de naschoolse opvang en de buurt;
 - Het stimuleren van een dagelijks sport- en beweegaanbod op en rond scholen voor alle leerlingen;
 - Het bevorderen dat de jeugd tot 18 jaar vertrouwd raakt met één of meer kunst- en cultuurvormen.
- **Regionale Agenda Samenleving Drechtsteden**
Eén van de thema's is het bevorderen van een actieve leefstijl bij de inwoners van de Drechtsteden met als uiteindelijk doel het tegengaan van overgewicht.
- Een aanspraak op ESF-subsidies ligt niet voor de hand omdat Alblasterdam gelet op de daarvoor geldende criteria niet in aanmerking komt.
- Ook bestaan er fondsen waar eveneens een beroep op kan worden gedaan. Daarbij valt bijvoorbeeld te denken aan het Oranjefonds, VSB-fonds, Johan Cruijff Foundation en de Krajicek Foundation.

Bijlage 7

SBA-notitie 'behoefte overdekte sportaccommodaties'

Gebruik overdekte sportaccommodaties

1. Algemeen

In de BIO (Bijeenkomst voor informatie en opinie) van 5 september 2007 heeft Sport Belangen Alblasterdam in een uitgebreide presentatie de raad geïnformeerd over hoe de sport er in Alblasterdam voorstaat. In Sport Belangen Alblasterdam participeren ongeveer 20 sportverenigingen en meerdere andere maatschappelijke organisaties.

In deze presentatie is aangegeven dat de Breedtesportimpuls 2004-2009 en de BOS-impuls 2007-2010 hun vruchten afwerpen en dat hiermee de sportdeelname duidelijk aantrekt. Vanaf 2008 is sport ook in het jaarlijks uitvoeringsplan van de WMO (Wet Maatschappelijke Ondersteuning) en in het jaarlijks uitvoeringsplan van de Nota Lokaal Gezondheidsbeleid opgenomen. Sport Belangen Alblasterdam vertegenwoordigt meer dan éénderde van de Alblasterdammers.

In deze BIO is ook globaal aangegeven (m.u.v. het zwembad) wat de (toekomstige) behoefte is aan overdekte sportaccommodaties. Deze behoefte was in deze BIO (nog) niet onderbouwd.

Op 28 februari jongstleden heeft er een overleg plaatsgevonden met een vijftal sportverenigingen die in grote mate gebruik maken van de sporthal en de gymlokalen. Aan dit overleg hebben de volgende verenigingen deelgenomen. Badmintonclub Alblasterdam, CKC Kinderdijk, gymnastiekvereniging KDO, tafeltennisvereniging TTVA en volleybalvereniging Smash '66.

Voorafgaand aan dit overleg was afgesproken dat de verenigingen zouden aangeven wat het huidige gebruik van genoemde accommodaties is, het gewenste huidige gebruik en het gewenste toekomstig gebruik, zo mogelijk gebaseerd op het beleidsplan van de vereniging.

2. Huidig en toekomstig gebruik

Badmintonclub Alblasterdam

Huidig gebruik.

Sporthal maandag van 18.00-22.30 uur en donderdag van 20.30-22.30 uur. Verder 5 zaterdagen van 9.00 tot 12.00 in de Klipper in Nw-Lekkerland voor jeugdcompetitie.

Gewenste huidige capaciteit.

Sporthal maandag van 19.00-22.30 en donderdag van 19.00-22.30 uur. Verder 5 zaterdagen (in februari, maart, april) van 9.30-11.30 uur.

Verwachte gewenste capaciteit op middellange termijn.

Idem + 1 zaterdag van 9.00-15.00 uur voor clubkampioenschappen jeugd.

CKC Kinderdijk

Huidig gebruik.

Totaal aantal trainingsuren per week 44. Circa 150 wedstrijduren op zaterdag in de sporthal van november tot medio april.

Gewenste huidige capaciteit.

Totaal aantal trainingsuren per week 63,5. Circa 150 wedstrijduren op zaterdag in de sporthal van november tot medio april.

Verwachte gewenste capaciteit op middellange termijn.

Totaal aantal trainingsuren per week 72. Meer dan 150 wedstrijduren op zaterdag in de sporthal (die thans met 1 sporthal niet zijn in te vullen).

Gymnastiekvereniging KDO

Huidig gebruik.

Het eigen gymlokaal is in de middag- en avonden honderd procent ingeroosterd. Daarnaast zijn nagenoeg alle ochtenden ingeroosterd. Ook de zaterdagochtend en –middag is volledig in gebruik.

Enkele onrendabele uren in de overige gemeentelijke gymlokalen worden gehuurd. Op woensdag traint KDO bij de turnvereniging in Lekkerkerk, mede omdat daar faciliteiten zijn waarover KDO zelf niet beschikt.

Gewenste huidige capaciteit alsmede op middellange termijn.

KDO heeft op verschillende onderdelen een ledenstop. Heeft grote behoefte aan twee gymlokalen, enerzijds om de ledenstop op te heffen en anderzijds om één zaal permanent te kunnen inrichten met toestellen. KDO heeft bijna 600 leden. Het bestuur verwacht dat het ledental zal groeien naar 1000 als de vereniging de beschikking over twee lokalen krijgt.

Volleybalvereniging Smash '66

Huidig gebruik

Smash maakt voor training 17,5 uur gebruik van de sporthal en gymlokalen. Het gewenste aantal uren is 27,5 uur, met name om minder teams te hoeven samenvoegen en selectieteams 2x per week te kunnen laten trainen. Per twee weken op vrijdag zijn 5 wedstrijduren nodig. De bond verplicht de jeugd op zaterdagochtend wedstrijden te laten spelen.

Gewenste huidige capaciteit

De jeugd heeft nu dispensatie om op vrijdagavond wedstrijden te spelen, maar moet dat eigenlijk op zaterdag. Daarvoor is geen ruimte. Selectieteams kunnen niet 2x per week trainen.

Verwachte gewenste capaciteit op middellange termijn.

Aantal trainingsuren 37,5 per week. Aantal wedstrijduren 10 per twee weken op vrijdagavond en zaterdagochtend en ruimte om in te spelen op landelijke volleybal ontwikkelingen, zoals nu het circulatieminivolleybal (CMV), wat de laatste twee jaar 35 nieuwe jeugdleden heeft opgeleverd.

Tafeltennisvereniging Alblasserdam

Huidig gebruik.

2,5 uur training voor jeugd en 12,5 uur voor wedstrijden jeugd/senioren in gymlokaal Weversstraat.

Verder 10 x 2,5 uur per seizoen voor jeugdtoernooien.

Verwachte gewenste capaciteit op middellange termijn.

Alleen voor de jeugd verwacht de vereniging de komende 5 jaar een toename van 2 uur.

Onderstaand zijn deze prognoses schematisch weergegeven.

Vereniging		Huidige uren Per week	Huidige gewenste uren per week	Toekomstige gewenste uren per week	opmerkingen
BCA	training	6,5	7 **	Idem.	** Deze uren zijn anders verdeeld over de dinsdag en donderdag avonden. * Deze uren huurt BCA buiten de gemeente
	wedstrijd	15 *	15	1 volledige zaterdag extra	
CKC K'dijk	training	44	63,5	72	Meer dan 150 wedstrijduren is in één sporthal niet te realiseren.
	wedstrijd	150	150	< 150	
KDO	training	100% eigen accommodatie	150% eigen accommodatie	200% eigen accommodatie	De eigen accommodatie wordt volledig gebruikt. (er zijn zelfs uren met een ledenstop) Bij een tweede eigen zaal kan de vereniging groeien naar 1000+ leden.
	wedstrijd	1 zaterdag per jaar	1 zaterdag per jaar	??	
Smash '66	training	17,5	27,5	37,5	*Jeugdteams spelen met compensatie van de volleybalbond op vrijdagavonden competitie. Na groei en eventuele promotie is dit niet meer mogelijk.
	wedstrijd	5 uur per 2 weken op vrijdag*	5 uur Per 2 weken op vrijdag en zaterdag	10 uur Per 2 weken op vrijdag en zaterdag	
TTVA	training	2,5 jeugd	Idem.	4,5 jeugd	
	wedstrijd	12,5 uur senioren/jeugd. 10x per seizoen 2,5 uur voor jeugdtoernooien	Idem.	14,5 uur senioren/jeugd. 10x per seizoen 2,5 uur voor jeugdtoernooien	

3. Gebruik seizoen 2008/2009 e.v.

Zoals bekend wordt het gymlokaal Rijnstraat na de zomervakantie gesloopt om plaats te maken voor nieuwbouw, waarin een iets kleiner gymlokaal is opgenomen. Dat betekent dat er voor de huidige sportgebruikers alsmede voor het bewegingsonderwijs overdag vervangende huisvesting moet worden gevonden. De Oude Mavo stond op de nominatie om te worden gesloopt. Mede door herhuisvesting van basisschool 't Nokkenwiel gedurende de periode dat in de wijk Kinderdijk de nieuwe school wordt gebouwd, zal de Oude Mavo in stand blijven gedurende nog 3 jaren. In overleg met de tafeltennisvereniging is onderzocht om hun activiteiten te verplaatsen van het gymlokaal Weversstraat naar de aula van de Oude Mavo. Met een aantal aanpassingen wordt deze accommodatie geschikt gemaakt voor tafeltennis. Ook kunnen daar dansactiviteiten plaats vinden. Hiermee wordt in het totale rooster van de gymlokalen ruimte vrijgemaakt om de gebruikers van het gymlokaal uit de Rijnstraat gedurende de nieuwbouw elders te huisvesten.

4. (Mogelijke) toekomstige nieuwe accommodaties

In voornoemde BIO heeft Sport Belangen Alblasserdam aangegeven dat voor sportgebruik voor de toekomst onderstaande capaciteit nog is.

- Renovatie sporthal Blokweer
- Een 2^e sporthal c.q. verenigingshal
- Dubbel A-lokaal voor KDO
- Dubbel speellokaal Rijnstraat
- Dubbel speellokaal Weversstraat

Wat kan hiervan worden verwacht?

Zoals eerder benoemd, start de bouw van het dubbele speellokaal aan de Rijnstraat na aanstaande zomervakantie. Inzake het gymlokaal Weversstraat zijn nog geen concrete plannen. Renovatie of vervanging door een dubbel speellokaal zal voor de toekomst één van de opties zijn. Met betrekking tot een dubbel A-lokaal voor KDO loopt thans een haalbaarheidsonderzoek. De verwachting is dat daar medio dit jaar duidelijkheid over komt. Eventuele renovatie van de sporthal Blokweer zal mede afhangen van de locatiekeuze van het nieuwe zwembad. Rode draad in de toekomstig benodigde capaciteit is dan een 2^e sporthal c.q. verenigingshal. Een tweede sporthal is nodig. Een virtueel rooster is aan het papier toevertrouwd. Onderstaand is gedetailleerd weergegeven waarom een tweede hal nodig is.

1	Gemeente (bewegingsonderwijs) en sport (korfbal) zijn op elkaar aangewezen en kunnen op deze manier gemeenschappelijke vraagstukken oplossen.
2	CKC Kinderdijk ontwikkelt een plan.
3	De investeerder doet bij de gemeente een verzoek om een mogelijke investeringssubsidie. Een korfbalverenigingshal, die voldoet aan alle NOC*NSF eisen, vergt een mindere investering dan een gemeentelijke hal.
4	Gemeentelijke bemoeienis beperkt zich tot afvaardiging van CKC Kinderdijk in een mogelijke Stichting Alblasserdamse sportaccommodaties.
5	De gemeente wordt ontlast van exploitatiekosten van enkele gymnastieklokalen en het beheer daarvan.
6	CKC Kinderdijk speelt het hele jaar op dezelfde accommodatie Molenzicht. 's Winters ligt de accommodatie er niet meer verlaten bij.
7	Na sloop van de Rijnstraat kan er in de driehoek Scheldeplein alleen voor de onderbouw gymnastiekonderwijs worden gegeven. Gymnastiekonderwijs voor de bovenbouw van de basisscholen uit de wijk Kinderdijk en andere basisscholen kan dan op Molenzicht plaatsvinden. De exploitant ontvangt hiervoor de rijksvergoeding.
8	Naast de driehoek Scheldeplein met een mogelijke verenigingshal nog een positieve impuls voor de wijk Kinderdijk, waar ook andere activiteiten kunnen plaatsvinden. Denk aan buurtactiviteiten, brede schoolactiviteiten e.d.
9	Verkeersdruk in de wijk wordt niet groter, alleen de periode in het jaar wordt langer.
10	De andere sportverenigingen kunnen dan trainingen en wedstrijden ook onder één dak in Blokweer spelen.
11	Twee sporthallen en twee gymlokalen (voor KDO) met geen of minder gemeentelijk beheer en/of exploitatie werkt kostenbesparend.
12	Bij sporthalgebruik wordt altijd een beheerder ingezet. Bij gymlokalen met algemeen gebruik (sleutelgebruik) is dat niet zo, met alle ellendige gevolgen van dien. Deze problemen zouden dan tot het verleden behoren.
13	Grote effectiviteit voor alle verenigingen bij alles onder één (sporthal)dak met indeling van trainers in plaats van verdeeld over diverse gymnastieklokalen.
14	Minder huurkosten voor de clubs.

Sport Belangen Alblasserdam 02/04/08

Bijlage 8

Overzicht ontwikkeling binnensportaccommodaties 2006-2012

Accommodaties	Verenigingsgebruik	Gymnastiekonderwijs
Seizoenen/schooljaren 2005/2008		
Sporthal	X	X
Gymlokaal IJsselstraat	X	X
Gymlokaal Esdoornlaan	X	WZC vertrokken
Gymlokaal Weversstraat	X	X
Gymlokaal KDO	X volledig bezet, ook grotendeels overdag	
Seizoen/schooljaar 2008/2009		
Sporthal	X	X
Gymlokaal IJsselstraat	Sloop 1/8/8	Sloop 1/8/8
Gymlokaal Esdoornlaan	X	X
Gymlokaal Weversstraat	X	X
Gymlokaal KDO	X volledig bezet, ook grotendeels overdag	
Aula Oude Mavo	X	
Seizoen/schooljaar 2009/2010		
Sporthal	X	X
Gymlokaal Esdoornlaan	Sloop 1/1/10	Sloop 1/1/10
Vervanging Esdoornlaan (tijdelijk?) lokaal 3-5 jr op Molenzicht	X	X
Gymlokaal Weversstraat	X	X
Gymlokaal KDO	X volledig bezet, ook grotendeels overdag	
Aula Oude Mavo	X	
Seizoen/schooljaar 2010/2011		
Sporthal	X	X
Speellokaal Scheldeplein	X	X deels onderbouw
Vervanging Esdoornlaan tijdelijk lokaal 3-5 jr op Molenzicht	X	X
Gymlokaal Weversstraat	X	X
Gymlokaal KDO	X volledig bezet, ook grotendeels overdag	
Aula Oude Mavo	X	
Seizoen/schooljaar 2011/2012		
Sporthal	X	X
Speellokaal Scheldeplein	X	X deels onderbouw
Vervanging Esdoornlaan tijdelijk lokaal 3-5 jr op Molenzicht	X	X
Gymlokaal Weversstraat	X	X
Gymlokaal KDO	X volledig bezet, ook grotendeels overdag	
Aula Oude Mavo	X (sloop ??????)	
Seizoen/schooljaar 2012/2013		
Gymlokaal KDO ??	Sloop ??	
2 nieuwe gymlokalen KDO ??	X ??	X ??
Sporthal Kinderdijk ??	X ??	X ??
Sloop tijdelijke accommodatie op Molenzicht ??	??	??

Bijlage 9

Huidige begroting sport

Begroting 2010-2012	Sportbeleid Alblasserdam	bedragen x € 1000				
Programma Cultuur, Recreatie en Sport						
Kosten		2009	2010	2011	2012	>>>
Sport	Productnummer 6425 (pagina 107 productramingen)	485	485	485	485	
	<i>Subtotaal sport</i>	<i>485</i>	<i>485</i>	<i>485</i>	<i>485</i>	
Accommodaties	Productnummer 6430					
	- Zwembad	496	528	522	517	
	- Sporthal	112	111	109	96	
	- Sportvelden	160	165	184	194	
	- Gymlokalen	44	44	44	44	
	<i>Subtotaal accommodaties</i>	<i>812</i>	<i>848</i>	<i>859</i>	<i>851</i>	
Totaal		1297	1333	1344	1336	

De stijging van de gemeentelijke financiering sport en accommodaties van 1,297 miljoen in 2009 naar 1,344 miljoen in 2011 en 2012 komt hoofdzakelijk voor rekening van verhoogde accommodatiekosten zwembad en sportvelden.

Meerkosten vertaling van beleid in financiën

Begroting 2010-2012	Sportbeleid Alblasserdam	bedragen x € 1000			
Programma Cultuur, Recreatie en Sport					
Kosten		2010	2011	2012	>>>
Sport	Productnummer 6425 (pagina 107 productramingen)				
	- Verankering succesvolle activiteiten BSI na beëindiging rijksregeling	27	31	27	
	- Verankering succesvolle activiteiten BOS na beëindiging rijksregeling		25	25	
Accommodaties	Productnummer 6430				
	- Noodzakelijke vervanging na sloop *	95*	100	100	
Totaal meerkosten		122	156	151	

* Per augustus 2008 is het gymlokaal IJsselstraat gesloopt. Bij een tweede sloop van het gymlokaal Esdoornlaan (WZC) is vervangende (tijdelijke) capaciteit onontkoombaar. Rekening is gehouden met het wegvallen van de exploitatie WZC.

Bijlage 10

Uitvoeringsprogramma sport 2010-2011

De doelstellingen die de gemeente Alblasserdam de komende jaren nastreeft zijn:

- Stimuleren van sportdeelname van alle burgers van Alblasserdam:
 - In het sportbeleid streeft Alblasserdam naar gelijkwaardige deelname van alle doelgroepen. Iedereen moet kunnen meedoen;
 - Groepen, die momenteel een achterstand hebben op sport- en beweeggebied, stimuleren tot meer bewegen zodat er een preventieve gezondheidswinst wordt behaald.
- In samenwerking met de sportaanbieders een kwalitatief goed sportaanbod realiseren dat aansluit op de bovengenoemde doelstelling en op de missie sport en bewegen;
- Versterking van de kaderpositie (kwalitatief en kwantitatief) van sportverenigingen;
- In samenwerking met sportaanbieders en overige partijen zoals Woningstichting Westwaard Wonen (in het kader van Maatschappelijk Vastgoed) voldoende sportaccommodaties in stand houden en nieuwe accommodaties realiseren om het sportaanbod in Alblasserdam goed te kunnen huisvesten.

De gestelde doelstellingen en beleidskeuzes in de sportbeleidsnota vormen het kader voor dit uitvoeringsprogramma via de programmalijnen:

1. Sportstimulering;
2. Verenigingsondersteuning;
3. Accommodaties;
4. Tarieven en subsidies.

Er is gekozen voor een opzet van een uitvoeringsprogramma van twee jaar. Jaarlijks wordt na evaluatie het uitvoeringsprogramma bijgesteld. Op de volgende bladzijden wordt het uitvoeringsprogramma per programmalijn kort beschreven.

10.1 Sportstimulering

Gewenst effect

- Burgers van Alblasserdam (jeugd, jongeren, volwassenen en ouderen) worden structureel gestimuleerd om meer te bewegen;
- Toename van lidmaatschap (19-50 jaar) van volwassenen bij de sportverenigingen;
- Meer sportverenigingen hebben een aangepast sport- en beweegaanbod voor ouderen en mensen met een handicap;
- Meer ouderen blijven/worden lid van een sportvereniging;
- Meer mensen met een handicap worden gestimuleerd om aan sport en bewegen te doen.

Activiteiten

1. Verankering en uitbouw van succesvolle BSI- en BOS-projecten;
2. Verbeteren informatieverstrekking over sportaanbod en over de positieve effecten van sport en bewegen; bijvoorbeeld een Fitgids ouderen;
3. Sportaanbieders stimuleren tot ontwikkeling van activiteiten voor volwassenen en ouderen middels een waarderings-/projectsubsidie;
4. Verbeteren (info over en inrichting van) openbare ruimte voor sport en bewegen, zodat jong en oud er gebruik van kunnen maken;
5. Voortzetten bijdrage aan SAD;
6. Periodiek meten van sportdeelname bij sportverenigingen begin 2010 en eind 2011, uitgesplitst naar leeftijdscategorieën.

10.2 Verenigingsondersteuning

Gewenst effect

- Verenigingen voelen en vervullen een maatschappelijke verantwoordelijkheid, zij bedienen niet alleen de eigen leden, maar richten zich ook op het onderwijs, de naschoolse opvang, de buurt en kwetsbare groepen die minder aan sport doen;
- Verenigingen zijn voldoende toegerust om een vraaggericht sportaanbod te ontwikkelen;
- Meer mensen vervullen vrijwilligerswerk;
- Verenigingen en maatschappelijke organisaties staan open voor kennismaking met elkaar, ontmoeting en het delen van kennis.

Activiteiten

1. Continuering en uitbouw van de verenigingsondersteuning in Alblasserdam;
2. Voorlichting over relevante subsidieregelingen (taak sportloket/-ambtenaar) aan sportaanbieders;
3. In samenspraak met Sport Belangen Alblasserdam de organisatie van jaarlijks drie themabijeenkomsten voor verenigingen. Te denken valt aan opzetten vrijwilligersbeleid, sponsoring, kantinebeheer, ontwikkeling nieuw sportaanbod, waarden en normen, fair play etc;
4. Jaarlijks de ondersteuning van twee verenigingen bij de ontwikkeling van beleid (algemeen, jeugd-, vrijwilligersbeleid, en dergelijke). Met deze ondersteuning willen we beleidsontwikkeling bij de verenigingen stimuleren;
5. Bevorderen dat vrijwilligersfuncties in de sport opgenomen worden in een vacaturebank;
6. Voortzetten sportloket. Het sportloket is een laagdrempelige voorziening voor verenigingen waar zij met vragen terecht kunnen. Dat kan bijvoorbeeld via de website van de gemeente. Veelal gaat het om het verstrekken van informatie of het doorverwijzen naar specifieke steunorganisaties of de sportbond;
7. Kennisuitwisseling (tussen sportclubs) stimuleren (bijvoorbeeld door middel van een sportcafé).

Toelichting

- Het sportloket is een telefonisch en digitaal(website) informatiepunt, waar verenigingen met hun vragen terecht kunnen. Dit past in de functie van de sportmedewerker van de gemeente;
- Het sportcafé is een bijeenkomst van sportverenigingen, bedrijfsleven en andere belanghebbenden. Doel is de diverse partijen samen te brengen ter bevordering van uitwisseling en relaties. De bijeenkomst wordt drie keer per jaar gehouden aan de hand van een thema. Onderdeel hiervan kan de jaarlijkse sportverkiezing zijn. De organisatie van de sportverkiezing is uitbesteed aan Sport Belangen Alblasserdam.

10.3 Accommodaties

Gewenst effect

- Goed gebruik (ook overdag) van bestaande sport- en beweegaccommodaties;
- Verbetering kwantiteit en kwaliteit van de sportaccommodaties;
- Voldoende mogelijkheden binnensport;
- Voldoende mogelijkheden buitensport.

Activiteiten

1. Stimuleren van medegebruik van sportaccommodaties door onderwijs, welzijn en kinder- en naschoolse opvang;
2. De gemeente gaat verder onderzoeken of het aanbod van de huidige accommodaties zowel kwantitatief als kwalitatief voldoet. Als basis dient daarvoor de SBA-notitie 'behoefte overdekte sportaccommodaties' van april 2008;
3. De gemeente steunt initiatieven van sportclubs om een overdekte accommodatie te realiseren;
4. Besluitvorming over 'nieuwbouw' zwembad;
5. Ontwikkelingen op sportcomplex Souburgh verder uitwerken.

10.4 Tarieven en subsidies

Gewenst effect

- Het systeem van tarieven en subsidies bevordert de participatie van verenigingen, waardoor de doelstellingen van het sportbeleid gerealiseerd worden.

Activiteiten

1. Inventariseren huidige subsidiesstelsel sport;
2. Inventariseren huidige tariefstelsel sport;
3. Vaststellen criteria maatschappelijke relevantie/bevordering sportbeleid;
4. Instellen waarderingssubsidie(s) gericht op behalen doelstellingen van het sportbeleid;
5. Onderzoeken of het tariefstelsel kan worden ingezet als middel tot behalen doelstellingen van het sportbeleid;
6. Onderzoeken of een accommodatietarief-contributie (bij sportverenigingen) een sportstimuleringsmaatregel zou kunnen zijn.